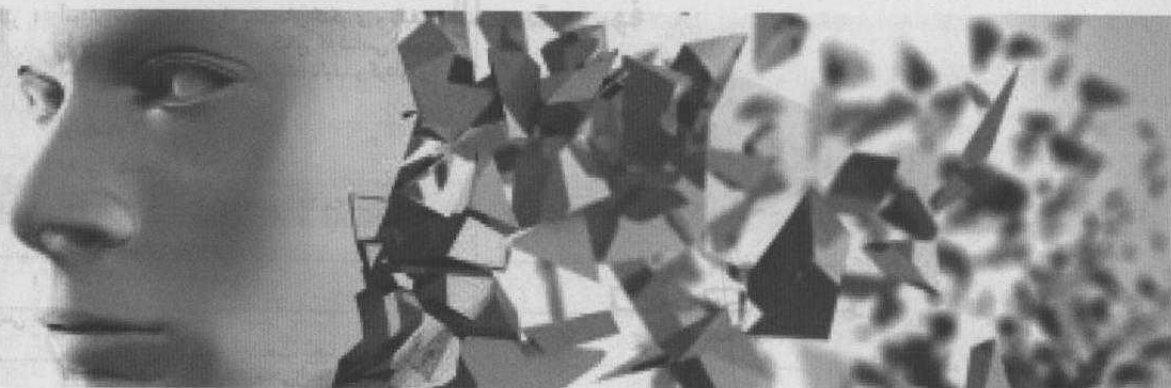

درسنامه‌ی جامع ارشد آموزش بهداشت

به همراه تست‌های تکرار و آیینی طبقه‌بندی شده

ویژه داوطلبان کنکور کارشناسی ارشد آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

تألیف و گردآوری

مجتبی آزادبخت

مجید امیرسرداری

فاطمه السادات ایزدخواه

شادی فتحی‌زاده

زهره فکری‌زاده

ناشر برتر دانشگاهی سال ۱۳۹۱
ناشر برگزیده کشور سال ۱۳۹۲
ناشر شایسته تقدیر ۱۳۹۳
ناشر برگزیده حوزه جوانان سال ۱۳۹۳
ناشر برگزیده حوزه سلامت سال ۱۳۹۳
ناشر برگزیده کتاب سال دانشجویی ۱۳۹۴

فروش اینترنتی: www.jph.ir

دفتر مرکزی نشر جامعه نگار

تهران: خ انقلاب - مقابل درب اصلی دانشگاه تهران
ح فخر رازی - خ نظری - شماره ۹۶
تلف: ۶۶۴۹۳۷۱۶ - ۶۶۴۹۴۱۸۷

کتاب‌فروشی‌های پزشکی سراسر کشور

اهواز: رشد - شرق • اردبیل: پیام - امیدیه: کتاب پزشکی
اصفهان: پارسا - کیا • ایلام: رشد - بابا: جیزاده • بجنورد:
ارسطو • بروجرد: ولایت • بوشهر: کتاب فردا - مادی • تالش:
جامعه نگار • تبریز: شیرنگ • تنکابن: میرچی • جهرم: کلبه کتاب
• خرم‌آباد: نشر قلم • رشت: دانشگاه آزاد پل طالشان - ارجمند
- مزده • ساری: دانشجو - امیرکبیر • سمنان: نسیم - اشراق ۲
• سنندج: دانشمند • شیراز: جمالی - مرکز کتاب دانشگاه علوم
پزشکی شیراز • قم: فانوس اندیشه • قزوین: حکیم • کرمان:
پایپروس • کرمانشاه: دانشمند • گرگان: جلالی • گناباد: کتابستان
لاهیجان: مرکز کتاب دانشگاهی • مشهد: مجد دانش - نمایشگاه
علوم پزشکی جهاد دانشگاهی • همدان: روزاندیش - دانشجو
• یزد: خانجانی

عنوان و نام پدیدآور : آموزش بهداشت به همراه تست‌های کنکوری و تالیفی
طبقه‌بندی شده ویژه داوطلبان کنکور کارشناسی ارشد،
آموزش بهداشت و ارتقای سلامت / تالیف و گردآوری
مجتبی آزادبخت... [و دیگران].
[ویراست ۲].

وضعیت ویراست : وضعیت نشر : تهران: جامعه نگار، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری : دوازه، ۵۷ص: جدول، نمودار؛ ۲۲×۲۹ س.م.
فروست : درسنامه‌ی جامع ارشد.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۱۰۱-۶۴۵-۵
وضعیت فهرست‌نویسی : فیبا
یادداشت : تالیف و گردآوری مجتبی آزادبخت، مجید امیرسرداری،
فاطمه‌السادات ایزدخواه، شادی فتحی‌زاده، زهره فکری‌زاده.
یادداشت : کتابنامه.

موضوع : آموزش بهداشت -- راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع : Health education -- Study and teaching (Higher)
موضوع : آموزش بهداشت -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
موضوع : Health education - Examinations, questions, etc (Higher)
موضوع : دانشگاه‌ها و مدارس -- ایران -- آزمون‌ها
موضوع : Universities and colleges -- Iran -- Examinations
موضوع : آزمون دوره‌های تحصیلات تکمیلی -- ایران
موضوع : Graduation Record Examination -- Iran

شناسه افزوده : آزادبخت، مجتبی
رده بندی کنگره : RA۴۴۰/۵/۱۸۳۳۲ ۱۳۹۶
رده بندی دیویی : ۶۱۳/۰۷۶
شماره کتابشناسی ملی : ۵۰۰۵۶۸۲

این اثر، مشمول قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان می‌باشد. هیچ بخشی از
کتاب به هیچ شکلی اعم از فتوکپی یا بازنویسی مطالب در هرگونه رسانه‌یی
من جمله کتاب، لوح فشرده و مجلات، بدون اجازه‌ی کتبی ناشر قابل استفاده
نیست و موجب پیگرد قانونی می‌شود.

درسنامه‌ی جامع ارشد آموزش بهداشت

تالیف و گردآوری مجتبی آزادبخت، مجید امیرسرداری، فاطمه‌السادات
ایزدخواه، شادی فتحی‌زاده، زهره فکری‌زاده

ناشر جامعه نگار

ویراست دوم

نوبت و سال چاپ اول / ۱۳۹۶

شمارگان ۷۰۰ نسخه

صفحه‌آرایی آرساکو

لیتوگرافی و چاپ خجسته

صحافی سیدین

بها ۹۹۰۰۰ تومان

شابک ۹۷۸-۶۰۰-۱۰۱-۶۴۵-۵

فهرست مطالب

بخش ۱	روان‌شناسی	۱
فصل ۱	کلیات و ماهیت روان‌شناسی	۳
فصل ۲	مبانی زیست‌شناسی	۹
فصل ۳	مراحل رشد	۱۵
فصل ۴	فرایندهای حسی	۲۳
فصل ۵	ادراک	۲۹
فصل ۶	هوشیار	۳۵
فصل ۷	یادگیری	۴۱
فصل ۸	حافظه	۵۵
فصل ۹	زبان و اندیش	۶۱
فصل ۱۰	انگیزش و انگیزه‌های یادگیری	۶۵
فصل ۱۱	هیجان	۶۹
فصل ۱۲	تفاوت‌های فردی	۷۳
فصل ۱۳	شخصیت	۸۱
فصل ۱۴	فشار روانی و مقابله با آن	۹۱
فصل ۱۵	روان‌شناسی نابهنجاری	۱۰۱
فصل ۱۶	روش‌های درمان اختلالات روانی	۱۱۱
فصل ۱۷	شناخت اجتماعی و احساسات اجتماعی	۱۱۷
فصل ۱۸	تعامل و نفوذ اجتماعی	۱۲۳
فصل ۱۹	مباحث تکمیلی روان‌شناسی	۱۲۷
فصل ۲۰	روان‌شناسی اجتماعی	۱۳۱
فصل ۲۱	روان‌شناسی تربیتی	۱۳۹
بخش ۲	بهداشت عمومی	۱۶۱
فصل ۱	اصول اپیدمیولوژی	۱۶۳
فصل ۲	اپیدمیولوژی بیماری‌های عفونی و مبارزه با بیماری‌ها	۱۷۹
فصل ۳	غربالگری	۱۹۱
فصل ۴	جمعیت‌شناسی و تنظیم خانواده	۱۹۷
فصل ۵	آمارهای اساسی و روش‌های آماری	۲۱۱
فصل ۶	تاریخچه بهداشت عمومی	۲۱۷
فصل ۷	مفهوم تندرستی و بیماری	۲۱۹
فصل ۸	نشانگرهای بهداشتی و فلسفه خدمات بهداشتی	۲۲۷

فصل ۹	مفهوم بیماری و انواع پیشگیری	۲۳۵
فصل ۱۰	انواع مداخلات در بهداشت	۲۴۱
فصل ۱۱	علوم اجتماعی و پزشکی	۲۴۵
فصل ۱۲	انتقال اطلاعات و آموزش بهداشت	۲۴۹
فصل ۱۳	برنامه‌ریزی و مدیریت در بهداشت	۲۵۷
فصل ۱۴	خدمات بهداشتی جامعه و بهداشت بین‌الملل	۲۶۳
فصل ۱۵	بهداشت محیط	۲۶۹
فصل ۱۶	حشره‌شناسی	۲۸۳
فصل ۱۷	بهداشت خانواده	۲۸۹
فصل ۱۸	بهداشت مدارس و ژنتیک	۳۰۱
فصل ۱۹	تغذیه و بهداشت مواد غذایی	۳۰۳
فصل ۲۰	بهداشت حردهای - بهداشت روانی	۳۱۵
فصل ۲۱	بیماری‌های من‌سره از راه تنفس	۳۲۱
فصل ۲۲	بیماری‌های قابل پیشگیری با واکسن	۳۲۷
فصل ۲۳	هیپاتیت‌های ویروسی	۳۳۷
فصل ۲۴	بیماری‌های منتشرة از راه ماس‌نسی	۳۴۳
فصل ۲۵	بیماری‌های منتشرة از راه گوروش و بگله	۳۴۷
فصل ۲۶	بیماری‌های دارای ناقل یا مخزن	۳۵۵
فصل ۲۷	بیماری‌های غیرقابل واگیر	۳۶۱
فصل ۲۸	سرطان‌ها	۳۶۵
فصل ۲۹	سلامتی و بیماری، آگاهی و نگرش و نظریه‌های یادگیری	۳۶۹
فصل ۳۰	اجتماعی‌شدن، انگیزه و تصمیم‌گیری	۳۷۳
فصل ۳۱	جامعه و اجتماع	۳۷۹
فصل ۳۲	رهبری و ساختار قدرت	۳۸۱
فصل ۳۳	فرهنگ، هنجارها و ارزش‌ها	۳۸۳
فصل ۳۴	فرایند پذیرش و تغییرات اجتماعی	۳۸۷
فصل ۳۵	گروه، پویایی گروه و فرایند نقش‌ها	۳۹۱
فصل ۳۶	الگوهای ارتباطی در گروه، مراحل رشد گروه و تشخیص و درمان مشکلات گروه	۳۹۵
فصل ۳۷	آموزش بهداشت و ارتباطات	۳۹۹
فصل ۳۸	روش‌های اجرای آموزش بهداشت	۴۰۵
فصل ۳۹	ارزشیابی آموزش بهداشت	۴۱۱
فصل ۴۰	بهداشت مدارس و دستورالعمل ایمن‌سازی	۴۱۳

بخش ۳ < جامعه‌شناسی ۴۲۵

فصل ۱	کلیات و تعاریف	۴۲۷
فصل ۲	جامعه‌شناسی و سایر رشته‌های علوم انسانی	۴۳۱

فصل ۳	روش تحقیق در جامعه‌شناسی	۴۳۳
فصل ۴	فرهنگ	۴۳۵
فصل ۵	گروه‌های اجتماعی	۴۳۹
فصل ۶	ارزش‌ها و هنجارها	۴۴۲
فصل ۷	رفتار انحرافی	۴۴۷
فصل ۸	جنبش‌های اجتماعی	۴۴۹
فصل ۹	نهادهای اجتماعی	۴۵۱
فصل ۱۰	نهاد خانواده و خویشاوندی	۴۵۳
فصل ۱۱	موقعیت، نقش و پایگاه اجتماعی	۴۵۵
فصل ۱۲	طبقات و قشربندی اجتماعی	۴۵۷
فصل ۱۳	تغییرات اجتماعی	۴۶۳
فصل ۱۴	نظریه‌های جامعه‌شناسی	۴۶۷
فصل ۱۵	نظریه‌ی مشاغل‌گرایی	۴۷۳
فصل ۱۶	نظریه‌ی تطبیق‌گرایی	۴۷۹
فصل ۱۷	نظریه‌ی ساخت‌ای	۴۸۵
فصل ۱۸	نظریه‌ی کارکردگرایی	۴۹۳
فصل ۱۹	دیدگاه کنش متقابل نمادین	۵۰۹
فصل ۲۰	نظریه‌ی پدیدارشناسی	۵۲۱
فصل ۲۱	روان‌شناسی تربیتی	۵۲۷
فصل ۲۲	مکتب روان‌شناسی مردمی	۵۳۳
فصل ۲۳	نظریه‌ی تقابل (تضاد)	۵۳۷
فصل ۲۴	نظریه‌های انتقادی (فرانکفورت)	۵۴۱
فصل ۲۵	فرانظریه‌پردازی در نظریه‌های جامعه‌شناسی	۵۴۷
فصل ۲۶	جامعه‌شناسی سازمان‌ها و توان سازمانی	۵۵۱
فصل ۲۷	انقلاب صنعتی و دگرگونی‌های آن	۵۵۵
فصل ۲۸	مبانی نظریه‌های سازمانی	۵۵۷
فصل ۲۹	توان سازمانی و ساخت قدرت در جامعه	۵۶۱
فصل ۳۰	ساختار سازمان و تأثیر آن بر کارکرد	۵۶۳
فصل ۳۱	ویژگی سازمان‌ها در جوامع توسعه‌یافته	۵۶۵
فصل ۳۲	بررسی برخی دیدگاه‌های جامعه‌شناسی ماکس وبر	۵۶۷

بخش ۴	تکنولوژی و آموزش بهداشت	۵۷۳
فصل ۱	آموزش بهداشت	۵۷۵
فصل ۲	طراحی منظم آموزشی	۵۸۹
فصل ۳	ارتباط در آموزش	۵۹۵
فصل ۴	مواد و وسایل آموزشی	۶۰۱
فصل ۵	رسانه‌های آموزشی غیر نورتاب	۶۰۵

فصل ۶	رسانه‌های آموزشی نورتاب ساکن	۶۱۱
فصل ۷	رسانه‌های آموزشی نورتاب متحرک	۶۱۳
فصل ۸	عکاسی و تجهیزات شنیداری	۶۱۵
فصل ۹	رسانه‌های آموزشی و استراتژی یادگیری	۶۱۷
فصل ۱۰	تکنولوژی‌های آموزشی نوین	۶۲۱
فصل ۱۱	شیوه‌های نوین تدریس	۶۲۵
فصل ۱۲	تدریس	۶۳۱
فصل ۱۳	مدیریت کلاس درس	۶۳۳
فصل ۱۴	اهداف آموزشی	۶۳۵
فصل ۱۵	طراحی آموزشی	۶۳۷
فصل ۱۶	روش تنظیم برنامه‌ی درسی	۶۴۱
فصل ۱۷	روش‌های تدریس مبتنی بر انتقال مستقیم	۶۴۳
فصل ۱۸	روش‌های تدریس مبتنی بر تعامل	۶۴۵
فصل ۱۹	روش‌های تدریس مبتنی بر محاوره	۶۵۱
فصل ۲۰	روش‌های آموزش انفرادی	۶۵۵
فصل ۲۱	ادراک	۶۶۱

مقدمه

تقدیم به پدران و مادران ما...

خداوند بزرگ را شاکریم که موفقیت پیدا کردیم در یک کار گروهی مجموعه‌یی جامع و مفید را به همراه تست‌های طبقه‌بندی شده گردآوری نماییم و خدمتی هرچند کوچک، داوطلبین کنکور نموده باشیم.

نبود کتابی جامع و منسجم از یک سبک رایج و دیگر نگرانی‌های بسیاری از داوطلبین در مورد دروس انتزاعی بویژه جامعه‌شناسی و روان‌شناسی، ما را بر آن داشت تا به گاه کوچکی جهت خدمت به داوطلبین و رفع نگرانی و نیازهای آنان برداریم.

کتابی که در دست شماست حاصل تلاش گریزی از دانش‌نویان مقطع کارشناسی ارشد آموزش و ارتقای سلامت است که با ظرافت و دقت فراوان سعی در تدوین مجموعه‌یی جامع و منسجم کرده‌اند، به‌طوری که جوابگوی نیازهای داوطلبین آزمون ارشد آموزش بهداشت باشد و آنان را از دیگر منابع پراکنده بی‌نیاز سازد.

در این کتاب پس از ارایه چکیده‌ی جامع هر فصل، تست‌های کنکورهای اخیر آموزش بهداشت و سپس تست‌های تالیفی آورده شده است. تست‌های تالیفی را به‌عنوان تست‌های مکمل و با هدف تهیه یک موضوع خاص در قالب هر تست طرح نموده‌ایم، لذا به داوطلبین توصیه می‌شود در پایان هر فصل تمامی تست‌های آن را نیز مطالعه نمایند.

از آنجا که رویکرد سؤالات جامعه‌شناسی، روان‌شناسی و بهداشت عمومی در این چند سال اخیر به‌سمت مباحث مفهومی و عمیق کشیده شده است، لذا یکی از مهمترین اهداف ما در تدوین این درسنامه کمک به داوطلبین در درک عمیق موضوعات و افزایش قدرت تست‌زنی آنان است که البته این کار با وسواس بسیار زیادی انجام گرفت به‌طوری که ایده‌ها و تست‌های تالیفی از چندین فیلتر عبور کرده‌اند.

بر خود لازم می‌دانیم که از مدیر محترم نشر جامعه‌نگر جناب آقای مرتضی زینعلی و همچنین مدیریت محترم تولید این انتشارات خانم محبوبه تفرشی که تمام تلاش و پیگیری‌های خود را برای چاپ این کتاب به‌عمل آوردند کمال تشکر و قدردانی را داشته باشیم.

در پایان اذعان می‌داریم که این اثر عاری از نقص و کمبود نبوده، لذا با پیشنهادات و نظرات ارزشمند خود ما را در رفع نواقص این مجموعه یاری نمایید تا در چاپ‌های بعدی با کیفیت بهتری ارایه گردد. مکاتبات خود را می‌توانید به نشر جامعه‌نگر یا به آدرس الکترونیکی کتاب که در ذیل آمده است ارسال نمایید.

مقدمه ویراست دوم

موفقیت در آزمون‌ها نیازمند برنامه‌ریزی درست و استفاده از منابع مفید است. در آزمون‌های کارشناسی ارشد وزارت بهداشت، منابع آزمون معرفی می‌شود و لیکن گاهی داوطلبان به دلایل متعدد (شغل، نبود زمان کافی و...) به دنبال منابعی می‌گردند که در مدت‌زمانی کوتاه به هدف خود برسند. مؤسسات مختلف نیز با تبلیغ مجموعه جزوات، بسته‌های مختلف را پیشنهاد می‌کنند اما برخی از این بسته‌ها فاقد کیفیت هستند. داوطلب را به مقصود نمی‌رسانند.

مجموعه‌ای که در دست دارید باید اصل کار تیمی است که با تلخیص رفرنس‌های معرفی شده سعی گردیده است که مجموعه‌ای مفید و با اطمینان بالا برای داوطلبان تهیه گردد به‌طوری‌که متضمن موفقیت داوطلبین باشد. بازخوردهای داوطلبین در کنکورهای گذشته که اذعان داشتند "ما" این درسنامه به هدف خود رسیده‌اند ما را بر آن داشت تا به ویراست دوم این مجموعه اقدام کنیم.

در این مجموعه پس از خلاصه هر فصل، تست‌های کنکوری مرتبط به آن آمده است تا به درک بهتر داوطلبین کمک کند.

ضرایب مواد درسی در آزمون کارشناسی ارشد آموزش بهداشت

- آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، ضریب ۳
- روانشناسی، ضریب ۱/۵
- بهداشت عمومی، ضریب ۲
- جامعه‌شناسی، ضریب ۱/۵
- زبان عمومی، ضریب ۲

مجتبی آزادبخت

پاییز ۱۳۹۶

روان‌شناسی